

מזימות זה נגד זה בשעה שאויביו מתכוננים להפילו — מישטר כזה כמוהו כתורה גוסס.

הרפובליקה של ויימאר לא הופלה על-ידי הביריונים של אדולף היטלר, וגם לא על-ידי עסקני הריאקציה, שקדמו לו בכמה חודשים. היא התמוטטה כימעט מעצמה. כחיהחיים שלה פג. היא לא יכלה עוד לפתור את בעיות המדינה, לספק תשובות לאתגרים הפנימיים והחיצוניים. אחרי דור המייסדים בא דור של עסקנים עלובי נפש, אפסים פוליטיים. היא נרקבה מבפנים. היא אף לא יכלה עוד להתגונן כראוי. במארכ 1920 ניסה הרפתקן ימני להפיל את הרפובליקה בהפיכה צבאית. אולם ההפיכה התמוטטה כבניין-קלפים. כאשר הכריזה ההסתדרות על שביתה.

כעבור 12 שנים נא היתה אותה ההסתדרות מסוגלת עוד לקרוא "שבתה בואת, כי מנהיגיה היו חרדיאישים, ומיליונים מחבריה הצביעו בעד אויביו תניעתיהעבויה".

הקאבארט המשיך לשיר

מי שקורא את סיפרי ההיסטוריה עלול לחשוב כי התמוטטות הרפובליקה

צועיות ועו ימינה כמו בני-הכפרים, הוקר גים כמו הנוער. ראשי מפלגת-העבודה חששו לקרוא לשביתה. כי לא היו עוד בטוחים אם הפועלים יציתו לפקודה. אנשי השילטון חששו להפעיל את המישטרה. כי לא יכלו עוד לבטוח בשוטרים.

ההתמוטטות של מישטר היא תהיה המשפיע קודם כל על ראי שיו. קשה לדעת מה קודם למה: אפיסת המורא של ראשי המישטר, או רוגזי הכוז והאיבה שהם מעוררים בקרב הציבור.

האם היתה עליית הימין נבלמת, אילו גילו ראשי הרפובליקה הוויימאריט מיני מום של אומץ-לב וכושר-מנהיגות? האם היתה הרפובליקה מחזיקה מעמד, אילו עמדו בראשה אישים בעלי שיעור-קומה, שיהיו מוכנים להפעיל את המכשירים הממלכתיים והציבוריים שעמדו לרשותם? אלו הן שאלות מופרכות מופרכות. הן שהרי חוסר אומץ-הלב וכושר-התחלטה של ראשי השילטון היו בעצמם סימפטומים של התמוטטות המישטר. הועדף של מנהיגים בעלי שיעור-קומה לא היה הסיבה, אלא התוצאה, של ההתמוטטות. מישטר בריא מעלה מתוכו מנהיגים גים מוכשרים ואמיצים כשעותי סכנה. מישטר שמנהיגיו הורשים

„קאבארט“ סצנה מתוך הסרט, המתארת את ההווי הגרמני ערב נפילת הרפובליקה והמבוססת על יומנו של סופר אמריקאי שחי אז בברלין. לייזה מינלי מגלמת בסרט את דמותה של אשה בת התקופה, ומתארת את האווירה של „אכול ושתה כי מחר נמות“, שציינה את הימים האחרונים של הרפובליקה.

הקומוניסטים מילאו תפקיד חשוב בהידרדרות. בהנהגת ארנסט טלמן (בתמונה), שנחמנה על-ידי סטאלין, השתתפו בהפלת הממשלה המחזית הפרוסית, שהיתה המיבצר האחרון של מפלגת-העבודה הסוציאל-דמוקרטית. כך הם סללו את הדרך לפני היטלר, והפכו מייד קורבנותיו הניקריים.

גרמניה, 1932

החיים העליזים נמשכו, גם כאשר התרחשה המהפכה. בתמונה: כנסיית-היוכרון בהתחלת הרחוב הראשי, קורפורסטראס, וסצנה מתוך מועדון-לילה. האזרח הרגיל לא הרגיש, בחייו הפרטיים שמתרחש שינוי הרה אסון המוביל לקראת שואה לאומית. הכנסיה נפגעה במלחמה, תינמנת שמה קץ לפסטיבל.

קה הוויימאריט היתה מאורע דרמאטי, משהו כמו רעידת-אדמה או התפוצצות סצנה אטומית. כל אדם בוודאי חש כי אירע משהו כביר, היסטורי, הרה-שואה. לא דובים ולא יער.

איתו יום שבו נכנע שריהכונים הפרוסי, „רכוח-הזרוע“ ומסר את הי מישטרה בידי אויביו הדמוקרטיה, היה יום רגיל לגמרי.

האזרחים קראו על כך בעיתונים, משכו בכתפיים והלכו לעסקיהם. לשישה מיליון המובטלים מוזהרעב בוודאי לא היה איכ פת שאיושהם פקידים התחלפו.

היה גם אז קומץ של „חוויה-שחורות“, שניבאו כי הנה נעשה הצעד הראשון להקראת אסון היסטורי, וכי למעשה נגזר באיתו רגע גורדין מוות על מיליוני ה גרמנים שניספו במילחמת-העולם השנייה (שלא לדבר על עשרות מיליוני יהודים, רוסים, פולנים, אמריקאים ובני לאומים אחרים). אך מי הקשיב להם? המילחמה

את האווירה ששררה בגרמניה בימי הגסיסה של הרפובליקה הוויימאריט מיטיב לתאר הסרט קאבארט, המבוסס על יומנו של עיתונאי אמריקאי שחי באותם חיימים בברלין. מועדוני-הלילה פרחו. מעולם לא נפוצו בגרמניה בדיחות פוליטיות רבות יותר. הני הומביום של האזרח לא השתנו לפני המהפכה. בזמנה ואחריה.